

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-PT

Datum: 30. septembar 2009.

Original: engleski

PRED MEĐUNARODNIM SUDOM

Rješava: sudija Mehmet Güney
Sekretar: g. John Hocking
Odluka od: 30. septembra 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU RADOVANA KARADŽIĆA
ZA IZUZEĆE SUDIJE MELVILLEA BAIRDA**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

Prjevod

1. Dana 22. septembra 2009. optuženi Radovan Karadžić (dalje u tekstu: Karadžić), koji se sam brani, podnio je Pretresnom vijeću III Međunarodnog krivičnog suda Ujedinjenih nacija za gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud), "Zahtjev za izuzeće sudije Melvillea Bairda" (dalje u tekstu: Zahtjev). Tužilaštvo je odgovorilo 24. septembra 2009.¹

I. KONTEKST

2. Dana 25. septembra 2009., predsjedavajući sudija u predmetu *Karadžić* izdao je "Izveštaj predsjedavajućeg sudije predsjedniku po zahtjevu za izuzeće sudije Bairda" (dalje u tekstu: Izveštaj), kojim nalazi da je Karadžićev Zahtjev neosnovan.² "Nalogom kojim se određuje sudac za rješavanje zahtjeva" od 25. septembra 2009. (dalje u tekstu: Nalog), predsjednik se isključio iz razmatranja Zahtjeva zbog sukoba interesa koji proistječe iz njegove prethodne uloge predsjedavajućeg suca pretpretresnog sudskog vijeća u predmetu koji je u toku.³ Nalog nadalje potvrđuje da sadašnja uloga potpredsjednika, sudije O-Gon Kwona koji je predsjedavajući i pretpretresni sudija u tekućem predmetu,⁴ isto tako vodi ka sukobu interesa i da se, prema tome, i on takođe isključuje iz razmatranja Zahtjeva.⁵ Shodno tome, na osnovu pravila 22(A) Pravila o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), zadužen sam da u ime predsjednika i potpredsjednika razmotrim taj Zahtjev.⁶

3. Dana 28. septembra 2009. Karadžić je podnio svoju "Molbu za imenovanje tročlane sudske komisije" (dalje u tekstu: Molba).

¹ Ubrzani odgovor tužilaštva na Karadžićev Zahtjev za izuzeće sudije Melvillea Bairda, 24. septembar 2009.

² Izveštaj predsjedavajućeg sudije predsjedniku po Zahtjevu za izuzeće sudije Bairda, 25. septembar 2009, par. 9.

³ *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-I, Nalog o sastavu pretpretresnog vijeća, 22. august 2008; Nalog kojim se zamjenjuje sudija u predmetu pred Pretresnim vijećem, 18. novembar 2008.

⁴ Nalog u vezi sa sastavom Pretresnog vijeća za pretpretresni postupak, 4. septembar 2009, str. 2.

⁵ Nalog kojim se određuje sudija za rješavanje zahtjeva, 25. septembar 2009, str. 2.

⁶ *Ibid.*

II. ARGUMENTACIJA

A. Argumenti strana

4. Karadžić tvrdi da "zbog svojih godina, sudija Baird ne ispunjava kvalifikacije *ad litem* sudije na osnovu člana 13 Statuta [Međunarodnog suda], te prema tome ne može biti sudija u ovom predmetu".⁷ Karadžić tvrdi da na osnovu člana 13 Statuta, kako bi se kvalifikovao za imenovanje na mjesto *ad litem* sudije Međunarodnog suda, kandidat mora posjedovati kvalifikacije koje se traže za najvišu sudsku dužnost u njegovoj, odnosno njenoj zemlji. U slučaju sudije Bairda, prema Karadžićevoj tvrdnji, to bi bio Žalbeni sud, za koji Odjeljak 136(1) Ustava Republike Trinidad i Tobago propisuje obavezno penzionisanje u dobi od 65 godina.⁸

5. Budući da je u vrijeme kada je izabran za *ad litem* sudiju od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, odnosno 25. augusta 2005., sudiji Bairdu već bilo preko 65 godina, Karadžić zaključuje da sudija Baird ne ispunjava kvalifikacije za vršenje dužnosti *ad litem* sudije pred Međunarodnim sudom.⁹

6. Što se tiče proceduralnog postupanja s njegovim Zahtjevom, Karadžić ponovno traži da se njegov Zahtjev rješava u skladu s pravilom 15 Pravilnika.¹⁰ On tvrdi da pravilo 15(B)(ii) Pravilnika nalaže obrazovanje tročlane sudske komisije koja bi odlučivala po njegovom Zahtjevu.¹¹ On tvrdi da još nije imao mogućnost da replicira na odgovor Tužilaštva i želi da podnese podneske pred tročlanom sudskom komisijom sastavljenom od troje sudija, kako bi se "stekle sve potrebne informacije po tom pitanju".¹²

⁷ Zahtjev, par. 1.

⁸ Zahtjev, par. 2-4.

⁹ Zahtjev, par. 5-6.

¹⁰ Molba, par. 1, odnosi se na Zahtjev, fusnota 1.

¹¹ Molba, par. 6.

¹² Molba, par. 7-8.

Prijevod

7. Tužilaštvo tvrdi da, usredotočujući se na starost sudije Bairda, Karadžić "ne uspijeva osporiti one suštinske kvalifikacije sudije Bairda koje mu omogućuju da služi kao sudija Međunarodnog suda".¹³ Tužilaštvo tvrdi na osnovu jurisprudencije Međunarodnog suda da suštinske kvalifikacije u skladu sa članom 13 Statuta ne obuhvataju starosne uslove koji za sudije vrijede u nacionalnim zakonodavstvima.¹⁴

8. Tužilaštvo nadalje navodi da ovakvu interpretaciju člana 13 Statuta isto tako ima i Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: Savjet bezbjednosti), što je očigledno na osnovu imenovanja sudije Sir Ninian Stephena 1993. za sudiju Međunarodnog suda u starosti od 70 godina, te na osnovu imenovanja sudije Bairda 2005., kao i na osnovu produženja njegovog mandata prije i nakon što je od strane predsjednika Međunarodnog suda imenovan za sudiju u jednom predmetu.¹⁵

B. Izvještaj predsjedavajućeg sudije

9. U svom Izvještaju, predsjedavajući sudija navodi da sudija Baird "posjeduje *kvalifikacije* za sudsku službu na najvišem nivou u Republici Trinidad i Tobago", budući da je puno godina služio kao sudija Visokog suda u toj zemlji.¹⁶ Predsjedavajući sudija smatra da su kvalifikacije za vršenje te dužnosti zasebno pitanje od toga da li bi sudija Baird bio *podesan* za vršenje te dužnosti u Trinidadu i Tobagu zbog ustavne odredbe koja se odnosi na penzionisanje sudaca u dobi od 65 godina. Prema izvještaju, ništa u članu 13 Statuta ne sugeriše da bi puka činjenica da je kandidat prekoračio starosni prag za penzionisanje sudskih službenika u zemlji svog porijekla mogla dotičnog kandidata učiniti nepodesnim za imenovanje na mjesto sudije ovog Međunarodnog suda.¹⁷ U Izvještaju se citira zaključak Žalbenog vijeća u predmetu *Čelebići* koji potkrepljuje tu ocjenu.¹⁸

¹³ Ubrzani odgovor tužilaštva na Karadžićev Zahtjev za izuzeće sudije Melvillea Bairda, 24. septembar 2009., (dalje u tekstu: Odgovor), par. 1-5.

¹⁴ Odgovor, par. 2.

¹⁵ Odgovor, par. 3-4.

¹⁶ Odgovor, par. 7.

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ *Id.*, par. 8.

III. DISKUSIJA

A. Mjerodavno pravo

10. Kao što se navodi u Izvještaju, Zahtjev nije podnesen na osnovu pravila 15 Pravilnika o postupku i dokazima u vezi sa izuzećem sudija iz pojedinih konkretnih predmeta, budući da se u njemu ne tvrdi da postoji ikakav lični interes ili povezanost kod sudije Bairda koji bi mogli utjecati na njegovu nepristranost. Naprotiv, zahtjev je zasnovan na članu 13 Statuta, naslovljenom "Kvalifikacije sudija", u kom se u relevantnom dijelu predviđa sljedeće:

Stalne sudije i sudije *ad litem* moraju biti nepristrasne i čestite osobe visokih moralnih kvaliteta koje posjeduju kvalifikacije potrebne za izbor na najviše pravosudne funkcije u zemlji iz koje dolaze.

11. Iz toga slijedi da se procedura propisana pravilom 15 Pravilnika za rješavanje zahtjeva za diskvalificiranje ne primjenjuje direktno na predmet koji je toku. Niti Statut niti Pravilnik ne predviđaju konkretnu proceduru za obradu zahtjeva za izuzeće na osnovu člana 13 Statuta. Isto tako uzimam u obzir činjenicu da je Zahtjev podnesen u širem kontekstu i da se njime traži izuzeće sudije Bairda ne samo iz predmeta *Karadžić*, već i njegovo izuzeće uopšte, kao sudije Međunarodnog suda.¹⁹ Međutim, imajući u vidu da pravilo 15 Pravilnika reguliše sličnu pravnu situaciju, nalazim da je procedura opisana u pravilu 15(B) Pravilnika primjerena za rješavanje dotičnog Zahtjeva.

12. Pravilo 15(B)(ii) Pravilnika nalaže u relevantnom sljedeće:

Nakon izvještaja predsjedavajućeg sudije, predsjednik će, ukoliko je potrebno, imenovati tročlanu komisiju sačinjenu od sudija iz drugih vijeća koja će ga izvijestiti o svojoj odluci o utemeljenosti zahtjeva.

¹⁹ Vidi Zahtjev, par. 6: "On stoga nije kvalifikovan da bude *ad litem* sudija MKSJ-a".

Prijevod

13. Karadžić tvrdi da pravilo 15(B) Pravilnika nalaže da treba imenovati tročlanu sudsku komisiju kako bi se odlučilo po njegovom Zahtjevu.²⁰ Međutim, napominjem da pravilo 15(B)(ii) osigurava prostor diskrecije predsjedniku pri odlučivanju o tome da li je potrebno imenovati tročlanu sudsku komisiju za odlučivanje o utemeljenosti zahtjeva.²¹

B. Analiza

14. Napominjem da je sudija Baird bio sudija Visokog suda Republike Trinidad i Tobago, jednog ogranka Vrhovnog suda, od 1993. do marta 2005., kada je penzionisan. Isto tako napominjem da se u Trinidadu i Tobagu sudije Vrhovnog suda moraju povući iz službe u starosnoj dobi od 65 godina, i da je sudija Baird sada već premašio tu dob.

15. Nadalje, napominjem da Karadžić ne tvrdi da sudija Baird u drugim aspektima ne ispunjava kvalifikacije za imenovanje na položaj sudije Međunarodnog suda. Nije sporno da sudija Baird raspolaže profesionalnim kvalifikacijama za vršenje sudske dužnosti na najvišem nivou u Trinidadu i Tobagu, i da je preko 11 godina bio sudija Visokog suda u toj zemlji. Dijelim mišljenje predsjedavajućeg sudije izneseno u Izvještaju da su profesionalne kvalifikacije sudije Bairda pitanje različito od pitanja da li bi on bio podesan za vršenje sudske dužnosti u zemlji svog porijekla zbog ustavnih odredbi koje se tiču penzionisanja sudija u starosnoj dobi od 65 godina.²²

16. Ovakvo tumačenje temelji se na legislativi i jurisprudenciji Međunarodnog suda. Ništa u članu 13 Statuta ne sugeriše da je sudija koji raspolaže potrebnim konkretnim kvalifikacijama da bi postao sudija Međunarodnog suda, ali se povukao iz sudske službe u svojoj zemlji zbog tamošnjih važećih zakona, nepodesan za imenovanje pred Međunarodnim sudom.

²⁰ Zahtjev, par. 6.

²¹ Vidi pravilo 15(B)(ii) Pravilnika: "[...] predsjednik će, *ukoliko je potrebno*, imenovati tročlanu komisiju sačinjenu od sudija [...]"; vidi isto tako *Tužilac protiv Šešelja*, predmet br. IT-03-67-PT, Odluka po zahtjevu za izuzeće, 16. februar 2007, par. 2, 27.

²² Izvještaj, par. 7.

Prijevod

17. Nadalje, Žalbeno vijeće u predmetu *Čelebići* zaključilo je da je svrha člana 13 Statuta da "se obezbijedi, koliko je to moguće, da se *bitni* uslovi [u vezi s kvalifikacijama sudija Međunarodnog suda] ne razlikuju od sudije do sudije."²³ Prema Žalbenom vijeću, ti bitni uslovi su "karakterne osobine [...], pravne kvalifikacije (zahtijevane za imenovanje na najviše pravosudne dužnosti) i iskustvo [...]. Namjera člana 13 *nije* bila da obuhvati sve uslove tražene za najviše pravosudne položaje tražene u pojedinim državama, kao npr. državljanstvo na osnovu rođenja ili vjeroispovijesti, niti izuzeće za te visoke pravosudne dužnosti na osnovu *npr. dobi*."²⁴

18. Žalbeno vijeće nadalje navodi da se čini da Savjet bezbjednosti interpretira član 13 Statuta na sličan način. Vijeće konstatuje da se sa sigurnošću može bez problema pretpostaviti da Savjet bezbjednosti ne bi pobliže razmatrao kandidata koji ne zadovoljava uslove iz člana 13 Statuta.²⁵

19. Ovakvo razumijevanje člana 13 Savjeta bezbjednosti i Generalne skupštine postalo je očigledno kada je sudija Baird 24. augusta 2005. imenovan i izabran za *ad litem* sudiju. Dana 15. decembra 2008., sudija Baird je pod zakletvom primio dužnost na Međunarodnom sudu, kako bi presuđivao kao sudija na suđenju u predmetu *Đorđević*.²⁶ U svim fazama tog postupka sudija Baird premašivao je propisanu starosnu dob za obavezno penzionisanje sudija Vrhovnog suda Republike Trinidad i Tobago.

20. U svjetlu gorenavedenog, nisam uvjeren da je Karadžićev zahtjev na bilo koji način utemeljen.

21. Međutim, isto tako napominjem da Žalbeno vijeće u "Odluci po žalbi na Odluku po zahtjevu za izuzeće sudije Picard" u ovom predmetu od 26. juna 2009., zaključuje sljedeće:

Prema tome, prema sadašnjoj verziji pravila 15(B) Pravidnika, kada predsjednik (ili, kao što je ovdje slučaj, potpredsjednik) odluči da nije potrebno prosljeđivati stvar sudijskoj komisiji i sam riješi stvar, a ta odluka se zatim ospori, postaje "potrebno" da se stvar prosljedi tročlanoj sudijskoj komisiji. Shodno tome, Žalbeno vijeće

²³ *Tužilac protiv Delalića, Mucića, Delića i Landže*, predmet br. IT-96-21-A, Presuda, 20. februar 2001. (Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*), par. 659.

²⁴ *Ibid* (drugi naglasak dodan).

²⁵ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 660.

²⁶ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-PT, Nalog o zamjeni sudije Pretresnog veća, 16. decembar 2008. Dana 4. septembra 2009., sudija Baird dodijeljen je Pretresnom vijeću III za suđenje u predmetu *Karadžić*, dok je istoga dana potpredsjednik suda izdao Nalog o sastavu vijeća koji uključuje sudiju Bairda.

Prijevod

zaključuje da nije primjereno da ono rješava ovo pitanje jer bi ga trebalo proslijediti tročlanoj sudijskoj komisiji.²⁷

U svjetlu Karadžićevog zahtjeva, te kako bi se pospješio postupak, imajući u vidu ekspeditivno i pravično suđenje za Karadžića i zakazani neposredni početak suđenja u ovom predmetu, ja ipak smatram da je neophodno da se imenuje komisija od troje sudija koja će razmotri utemeljenost zahtjeva i obavijestiti me o svojoj odluci po pitanju utemeljenosti.

IV. DISPOZITIV

Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 22(A) Pravilnika i člana 13 Statuta, ovim **ODOBRAVAM** Zahtjev i **IMENUJEM** komisiju od troje sudija koji će u sastavu kako slijedi razmotriti gorenavedeni Zahtjev:

sudija Carmel Agius, predsjedavajući;

sudija Burton Hall; i

sudija Guy Delvoie.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/
sudija Mehmet Güney

Dana 30. septembra 2009.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

²⁷ Odluka po Žalbi na Odluku po Zahtjevu za izuzeće sudije Picard, 26. juni 2009., par. 8.